

Arrels 9. Justícia social

Dg, 22/08/2010 per Catalunya Religió

(Bernabé Dalmau / CR) La Conferència Episcopal Tarraconense, des de la seva creació, fou molt sensible al tema de la justícia social. Fruit de les seves reflexions produí dos documents que, junt amb el de les [Arrels Cristianes de Catalunya](#), són els més elaborats d'aquests primers anys i constitueixen, a nivell local, una autèntica aportació a la doctrina social de l'Església. Un d'ells el trobem citat en aquest apartat: [L'atur, escàndol i desafiament del nostre temps](#) (3.11.80). Aquell any l'atur superava de bon tros a Catalunya els dos-cents mil treballadors. Els bisbes en descrivien les causes, les conseqüències, els camins de solució. I es feien seva l'opinió dels qui proposaven simultàniament una acció a nivell conjuntural, a nivell estructural i a nivell espiritual. Com en tants altres problemes, les xifres s'han disparat amb els anys, i a l'inici de mil·lenni de poc ens serviria la panoràmica que el document ofereix, però sí molts dels seus enfocaments, especialment l'acció en els tres nivells senyalats.

L'altre document, *Misteri pasqual i acció alliberadora* (14.08.74) es presenta modestament com a ponència del bisbe (auxiliar de Barcelona) Josep M. Guix assumida per la Conferència. En realitat és un treball madur del qui seria bisbe de Vic. Si el meu senzill criteri val per a aquesta ocasió, diré que té el gran mèrit de ser publicat en un moment de plena indiferència envers la doctrina social de l'Església. Anticipa moltes idees que amb l'adveniment del papa Joan Pau II serien conegudes a través de les tres encícliques socials i de les dues instruccions sobre la teologia de l'alliberament elaborades per la Congregació per a la doctrina de la fe.

Aquests dos textos estan a la base d'aquest apartat, enriquit per una citació de Joan Pau II, i amb breus recomanacions per a les autoritats, els empresaris i tots els ciutadans. Una vegada més s'elogia l'acció de Càritas i altres entitats. I es marca l'assoliment d'una societat justa com un objectiu absolutament prioritari.

Arrels Cristianes de Catalunya (1985)

Els bisbes de Catalunya

L'esforç, del nostre poble ha generat riquesa. La seva entrada a l'època industrial ha fet de la nostra una societat moderna, progressiva. Però, dissortadament, també l'han acompanyada i l'acompanyen les lacres de la societat moderna i, entre elles, la distribució injusta de la riquesa, les condicions de vida deplorables d'amplis sectors de població.

Ara que vivim unes hores de crisi i d'instabilitat econòmica que té la seva expressió més dramàtica en la xifra de treballadors en atur, ja a la ratlla del 22% de la població activa, ens cal més que mai un esforç, de solidaritat.

El catolicisme social, nascut aviat farà cent anys, de la [Rerum Novarum](#) de Lleó XIII, malgrat les iniciatives, les personalitats, les obres prometedores que hem tingut, no ha arribat a quallar en un moviment prou vigorós que sacsegés la nostra societat. Hem oscil·lat entre unes minories avançades, a vegades per això mateix amb poca incidència social, i la mediocritat de la majoria.

Avui, encara, ens cal evitar el perill d'eludir una veritable formació social dels nostres cristians, basada en la doctrina de l'Església que els últims Papes no han deixat d'actualitzar i d'enriquir, per efecte de l'acció combinada dels qui creuen que la fe no ha d'influir en el món dels seus interessos i de les minories que consideren superada la doctrina social catòlica.

Pel que fa al problema de l'atur, la Conferència Episcopal Tarraconense, el 3 de novembre de 1980, publicava el Document [«L'atur, escàndol i desafiament del nostre temps»](#), força extens i detallat, en el qual s'estudiava el problema en les seves causes, conseqüències i possibles vies de solució.

També el Papa actual ha parlat sovint d'aquest problema. Ho va fer per a nosaltres particularment el dia 7 de novembre de 1982, a Barcelona, a Montjuïc, en un [discurs precís i valuós adreçat als treballadors i als empresaris](#), amb motiu de la seva visita pastoral al nostre país. Seves són aquestes paraules: «Cal crear amb tots els mitjans possibles una economia que estigui al servei de l'home. Per a superar els contrastos d'interessos privats i col·lectius, per a vèncer els egoismes en la lluita per la subsistència, s'imposa en tots un veritable canvi d'actituds, d'estil de vida, de valors; s'imposa una autèntica conversió dels cors, de les ments i de les voluntats: la conversió de l'home, a la veritat per a l'home».

Certament que el problema de la desocupació no té solució fàcil. Alguna cosa falla en els plans i en els mecanismes estatals, i alguna cosa falla també en el comportament social dels ciutadans. Però cal que tothom s'esforci, des de la seva situació, amb un alt sentit de la responsabilitat: les autoritats orientant tant com sigui possible els recursos públics cap a la creació de llocs de treball, els empresaris prenent en consideració en les seves inversions no solament la rendibilitat més immediata i còmoda sinó també l'interès social, i tots els ciutadans adoptant una actitud ètica més exigent pel que fa al possible acaparament d'ocupacions remunerades i als possibles abusos en la percepció dels subsidis d'atur.

I on no arribi aquest estricte compliment dels deures cívics cal que hi arribin les iniciatives d'amor solidari, seguint i donant suport a les accions

empreses per Càritas i altres entitats eclesials i cíviques.

L'assoliment d'una societat justa, que elimini contrastos odiosos i permeti a tota la població de sentir-se ciutadans lliures d'aquest país, ha de ser un objectiu absolutament prioritari de la Catalunya d'avui. Un objectiu al que caldria que tothom –persones i institucions– aportessin els seus esforços mancomunats, des de les respectives opcions.

Bernabé Dalmau

Monjo de Montserrat

Altres articles

-Consideracions Generals

[Importància de les “Arrels Cristianes de Catalunya” \(I\)](#)

[La cohesió d'un episcopat \(II\)](#)

[Els límits d'una certa visió de Catalunya \(III\)](#)

[Les “Arrels cristianes” en el Concili Provincial Tarraconense \(IV\)](#)

-Comentari a la lectura del text

1. [Proemi](#)
2. [Amor i servei a Catalunya](#)
3. [El fet de la nacionalitat catalana](#)
4. [Una cultura](#)
5. [Una època de canvi](#)
6. [L'Església a Catalunya](#)
7. [Pluralisme](#)
8. [Recordar les nostres arrels](#)
9. [Justícia social](#)
10. [Els qui han vingut de fora](#)
11. [Epíleg](#)